

Dr. Karel Kramář

Před 120-ti lety, 27. prosince 1860, narodil se ve Vysokém nad Jizerou Dr. Karel Kramář, vůdce české politiky ve vídeňském parlamentě v době před první světovou válkou. Ač to byl on, který hned po vypuknutí války zažehl pochoděň čs. nezávislosti a byl hlavou domácího odboje, slávy se nedočkal. Nedostalo se mu ani spravedlivého uznání za práci a utrpení pro národ. Autor chce podotknout, že ani on ani žádný z jeho blízkých příbuzných nebyl příslušníkem strany Dra Kramáře. Studium historických dokumentů došel k závěru, že Kramář viděl dále do budoucna, než jeho kritikové a odpůrci, a že se mu stala mnohonásobná křivda. Kramářův život, dílo a práci nelze podrobně popsat a analyzovat v tomto článku. Je možno pouze dotknout se několika důležitých událostí v životě tohoto státníka a statečného muže, jehož hlas nebyl umlčen a který zemřel v r. 1937, obávaje se o budoucnost svého národa, který miloval a

jehož službě zasvětil svůj život.

Karel Kramář byl vychován ve vlastenecké rodině. Jeho otec začal jako zedník a skončil jako stavitel a průmyslník. Účastnil se každého národního hnutí v Podkrkonoší. Svoji píli a pracovitost dosáhl úspěchu a tak mohl svému synovi zabezpečit materiální nezávislost, důležitý to předpoklad pro úspěšnou veřejnou činnost. Zanechal mu dědictvím jméno, které znamenalo totéž, co pravdivost a poctivost.

Již jako student na reálném gymnasiu Karel Kramář uplatňoval svoje národní a slovanské cítění, které si přinesl z rodných krkonošských hor. V dubnu 1884 Kramář byl promován na doktora práv Pražské university a poté studoval v Berlíně národní hospodářství. Z Berlína odejel do Francie, kde se zapsal na proslulé pařížské École libre des sciences politiques. Byl prvním Čechem, který na této škole studoval. V létě r. 1885 ztrávil pak práci tři měsíce v "British

Museum" v Londýně. Na podzim se vrátil zpět ke studiu do Berlína, pak jel do Vídně studovat archivy, kde zůstal až do jara 1890. Z Vídně si pilně dopisoval se svým bývalým universitním profesorem Dr. Josefem Kaizlem, který stál s profesorem Tomášem G. Masarykem v čele tzv. realistického hnutí a který Kramáře pro toto hnutí získal. Později vlivem Kramáře se toto hnutí rozešlo se staročechy a realisté se připojili k mladočechům. Po vypsání voleb na 2. března 1891 národní strana svobodomyšlná (mladočeská) nabídla všem třem vůdcům realistické skupiny, Masarykovi, Kaizlovi a Kramářovi, mandáty. Během volební kampaně Kramář hájil státní právo koruny české a rozvinul svůj slovanský program, jehož jádrem mělo být vytvoření jednotné slovanské skupiny na radě říšské. Tato jednotná slovanská skupina by se pak domáhala svých práv. Už tehdy Kramář měl na mysli seskupení slovanských a pokrokových živlů v rakousko-uherské

monarchii v jeden mohutný tábor, který by svojí vahou prosazoval reorganizaci Rakouska ve stát federativní, demokratický a ke všem národům spravedlivý. Po svém zvolení Kramář usiloval o uskutečnění slovanského programu ve vídeňské říšské radě a po svém zvolení do sněmu království českého, prosazoval jej rovněž v Praze.

V roce 1891 národní strana svobodomyšlná vyhrála volby a převzala z rukou staročeských vedení české politiky ve Vídni. V šedesátileté delegaci mladočeské byl třicetiletý Dr. K. Kramář nejlépe připraven pro hájení zájmů národních. Byl důkladně vzdělán a měl hlubokou a širokou znalost politiky jak vnitřní tak i zahraniční, byl znalcem národohospodářství a sociologie, měl skvělý řečnický talent a byl existenčně nezávislý. Nebylo proto divu, že se tento nejmladší poslanec dostal do popředí nejen ve svém stranickém klubu, ale v celém parlamentě. V roce 1896 byl Dr. Kramář

Pokračování na str. 2

naše hlasy

INDEPENDENT NEWSPAPER FOR CZECHS AND SLOVAKS
NEZÁVISLÝ ČASOPIS PRO ČECHY A SLOVÁKY

No. 11. (991) Vol.-Ročník 26. 15. listopadu - November 15, 1980
SECOND CLASS REGISTRATION NO. 1928

Ruce
pryč
od
Polska

Dnešní starosta Toronto (uprostřed) Art Eggleton vítá hosty na oslavách 35. výročí založení OSN (Organisace Spojených Národů.). Oslav a recepcí se zúčastnilo šedesát národností a zástupci 30. diplomatických zastupitelstev. Předsedou oslav byl československý básník Miloslav Zlámal.

Zasedají ministři obrany zemí NATO

Brusel: V bruselském sídle Severoatlantického paktu začala 13. listopadu dvoudenní schůze skupiny pro jaderné plánování NATO. Ministři obrany členských zemí NATO, s výjimkou Francie a

Islandu, za předsednictví generálního tajemníka NATO J. Lunse projednají otázky spojené s tzv. modernizací jaderné výzbroje v západní Evropě.

pracovní návštěvě. Obě strany projednaly některé otázky sovětsko-iráckých vztahů a situaci na Blízkém východě.

Varšava: Na základě prostu doování izotopového složení radioaktivního mraku, který 25. října ve velké výšce proplul nad územím Polska, určili pracovníci Ústřední laboratoře pro ochranu před zářením ve Varšavě složení a druh jaderných reakcí, které proběhly při výbuchu čínské jaderné pumy "FFF", v níž postupně proběhly tyto reakce: štěpení, termojaderná syntéza a další jaderné štěpení. Podle názoru polských odborníků šlo o typickou "špinavou" bombu, jejíž exploze již při malé síle (200 kiloton až jedné megatun) je provázána velkým množstvím radioaktivního odpadu který proniká do atmosféry a bude se usazovat na povrchu planety.

intervenčních jednotek. Přesun celého sboru byl uskutečněn 13. listopadu. O dva dny později byly zahájeny společné desetidenní manévry s vybranými egyptskými jednotkami.

Moskva: Tajemník ÚV KS SS B. Ponomarev a první náměstek ministra zahraničí SSSR V. Malcev se sešli s členem rady revolučního velení a náměstkem předsedy vlády Irácké republiky T. Azizem, který je v SSSR na

* Schůze skupiny NATO se bude zabývat také podrobnostmi plánu na rozmístění 572 nových amerických jaderných raket v západní Evropě.

* * *

* Nizozemsko a Belgie dosud dluží Severoatlantickému paktu konečnou odpověď, že souhlasí s umístěním nových jaderných zbraní na svých územích, a Norsko a Dansko velmi váhají, zda dávat stále více na zbrojení, proti němuž se ozývají hlasy z různých členských zemí NATO.

* * *

Spolkový kancléř B. Kreisky uspořádal ve Vídni na počest generálního tajemníka ÚV SED a předsedy státní rady NDR, E. Honeckera pracovní oběd. Tohoto setkání se zúčastnil i spolkový prezident R. Kirschlager.

* * *

Sjezd Socialistické internacionály

Madrid: Za předsednictví Williho Brandta byla 13. listopadu v Madridě zahájen 15. sjezd Socialistické internacionály (SI). Hlavním úkolem sjezdu, který potrvá do soboty, je stanovit příští orientaci této organizace s přihlednutím ke změnám podmínek ve světě. Za jeden z hlavních cílů nově připravované strategie se označuje zvýšení vlivu organizace na rozvojové země, hlavně latinskoamerické a africké. Projevem snah o zvýšení tohoto vlivu byly i nedávné mise předáků Socialistické internacionály do obou světadílů a její pokusy zapojit se do řešení konfliktu na Blízkém východě a v jižní části Afriky. Sjezdu se účastní delegace členských stran z více než

THE SENATE OF CANADA
LE SÉNAT DU CANADA

Senator Yuzyk's appeal

Canada is going through a Constitutional crisis. The present proposal approved by Parliament has established a Joint Parliamentary Committee which must bring in its report by December 9, this year.

The patriation resolution includes an entrenched Bill of Rights. The English and French languages will be entrenched.

In this constitutional package there is no mention of the ethnocultural groups, forming nearly one-third of the Canadian population. All the organizations of these groups must now speak up for their rights.

There is very little time left. Senator Paul Yuzyk of Manitoba appeals to all these groups to present briefs immediately. His speech on this topic which was delivered in the Senate on November 3, 1980, can serve as a guide. Requests should be made to appear before the committee as expenses will be paid by the Government.

Briefs, letters and requests for appearance should be immediately submitted to:

The Joint Clerks of the
Committee on the Constitution
Rm. 512
South Block
P.O. Box 1044
180 Wellington St.
Ottawa, Ont.

čtyřiceti zemí a pozorovatelé z dalších států.

sáhla 5,2 stupně Richterovy stupnice. O obětech a rozsahu škod nebyly vydány žádné zprávy.

* * *

Zajímavosti

* George Richards, který jako desetiměsíční dítě přežil katastrofu lodi Titanic, byl ve středu 12. listopadu večer přítomen v Londýně na premiéře nového britského filmu, který zobrazuje tuto událost.

* Zemětřesení střední síly postihlo ve čtvrtek 13. listopadu Řecko. Jeho síla v epicentru, jež leželo 130 km severovýchodně od Atén, do-

Trampoty poctivého nálezce. Vlnu nenávislných a výhrůžných dopisů a telefonátů na adresu Hlavo Onukého vyvolalo zveřejnění zprávy o fantastickém nálezku 100 miliónů jenů na tokijské ulici. Onuk si musel najmout tělesnou stráž a změnit telefon i byt. Je totiž šťastným nálezcem oné sumy a peníze mu, neboť se nepřihlásil původní majitel, právoplatně připadly.

ZE SVĚTA

Káhira: Egyptští vojáci budou od nyní pravidelně jezdit do USA ke společným cvičením s americkou armádou. Zdůraznil to v rozhovoru s listem Al-Ahrám náčelník generálního štábu egyptských ozbrojených sil generál A.H. Ghazali. Uvedl, že na základně nedaleko Káhiry začala již přistávat americké bojové a dopravní letouny s výsadkáři, kteří jsou členy amerických pohotovostních

Dr. Karel Kramář

zvolen do delegací rakousko-uherských, do společného parlamentu obou součástí monarchie projednávajícím společné otázky zahraničně-politické, vojenské a finanční. V r. 1897 byl už druhým místopředsedou sněmovny a 17. listopadu téhož roku prvním místopředsedou, v kteréžto funkci byl vystřídán v březnu 1898 Slovincem Dr. O. Fenčičem. Po svém zvolení předsedou národní strany svobodomyšlné (mladočeské), Kramář se stal vůdcem české politiky ve Vídni.

Už v rodném domě Kramář vyrůstal v ovzduší lásky k vlasti a slovanství a tato láska mohutněla během studií jak doma tak i v cizině a provázela ho celým životem. Když vstupoval do veřejného života, slovanství bylo velmi důležitou složkou českého politického smýšlení a byl nepochybnou silou českého veřejného života. Nacionalismus a slovanství se navzájem prolínaly. Slušovaly se v jeden mocný cit nejen u něho, ale i u velké většiny politických vůdců národa. Byly tak těsně spjaty, že nebylo možno rozlišovat češství od slovanství. Heslo známého a ohnivého žurnalisty Karla Havlíčka Borovského, "Jsem Čech a proto uvědomělý Slovan" bylo všeobecně přijato těmi, kteří ovlivňovali český veřejný život. Národní vědomí české rostlo slovanstvím, poněvadž zde bylo vědomí, že malý a nesvobodný český národ není opuštěn, že není sám, ale že je příslušníkem velké slovanské rodiny. Národní buditelé a pozdější politici i duchovní vůdci národa poukazovali na přibuzenství se silným národem ruským a statečnými národy jihoslovanskými, právě tak, jako i na národní individualitu každého, i toho nejmenšího, člena slovanské rodiny. Heslo a kredo historika Františka Palackého, "Budeme i po Rakousku", bylo výrazem víry ve Slovanstvo, víry, která přivedla národ ke dni zániku rakousko-uherské monarchie a k osvobození slovanských národů monarchií

utlačovaných. Tuto víru ve Slovanstvo přijal bezvýhradně také i Dr. Kramář. Tato víra ho nikdy neopouštěla, ani v dobách nejtěžších zkoušek. Úspěchy slovanských národů tuto víru posilovaly a největší neúspěchy slovanské ji nedovedly ubít. Této víře ve Slovanstvo se Kramář nikdy během svého života nezpronevřil.

Kramář-politika lze charakterizovat jako ideálního realistu a realistického idealistu. Věděl, že politika je uměním dělat to, co je za daných okolností a v adné situaci možné, a schopnost rozpoznat mezi možným a nemožným, mezi realitou a chimérou ilusí. Ze svých rodných hor si přinesl do politického života přímou a pravdivou, lásku k vlasti, národu a Slovanstvu. Jak říkal, reální politika musí sloužit pouze ušlechtilým ideám a vznešeným ideálům: "Nedovedu dělat reální politiku, nemám-li před sebou jasného cíle z ideálu. Realistická politika bez idealismu je něco nejstrašnějšího, co si dovedu představit. Nebyl jsem nikdy romantikem. Byl jsem vždy jen hluboce věřícím idealistou. V politice jsem zvyklý chodit po zemi, ne po nebi."

Kramář nenáviděl politiku materialismu, oportunismu, prospěchářství a přístipkaření ze dne na den. Viděl věci z nadčasové perspektivy. Vždy myslel na budoucnost a věděl, že politika, která se může zdát úspěšnou v daném momentě a krátkém časovém úseku, po odstupu doby se může prokázat nejen neúspěšnou, ale může být přímo národní katastrofou. Politik-státník musí vidět dlouhodobé následky svého počínání a své politiky a musí přitom myslet na národ, lidstvo a ne jen na sebe. Kramář věděl, že politické režimy přichází a odchází, ale národ žije věčně a za politické chyby dneška budou jednou platit ti, kteří přijdou po nás.

Kramář studoval historii a byl přesvěd-

čen, že jedině obnovením českého státního práva by bylo možno vyřešit problém spoluzití Čechů a Němců v českých zemích. Ve federativním Rakousku země koruny svatováclavské by měly svoji autonomii a restituace českého státního práva by byla "pro oba národy obývající české země kulturním i hospodářským spasením." Kramář se ostře

lovan jsem a Slovan budu, černé čizmy nosit budu, černé čizmy od čizmára, ostruhenky od kovára.

postavil proti smáhám sociálních demokratů a profesora Masaryka stavěti proti historickému státnímu právu právo přirozené. Ve svých "Poznámkách k české politice" napsal: "Cíl naší politiky nemůže být jiný, než aby český národ mohl se zase stát nositelem státní myšlenky v zemích koruny České, vrácených k staré státní samostatnosti, ovšem v míře odpovídající moderním potřebám našim i celé říši i se spravedlivým ohledem k Němcům, země české s námi

obývajících. Každá přirozeně-právní teorie stačí jen k odůvodnění národní samostatnosti-ale ne osobnosti zemí koruny České. A vzdávati se poslední, bylo by přímo politickým hříchem-už z hospodářských důvodů."

Až před první světovou válkou Masaryk české státní právo potíral a hájil teorii práva přirozeného, během války ve všech svých podáních pro spojenecké vlády se odvolával na české historické státní právo, jakožto podkladu pro vyhlášení nezávislosti státu.

Kromě úsilí o české státní právo, Kramář prosazoval zrušení volebních kurií a zavedení všeobecného a přímého volebního práva. Poněvadž v rakousko-uherském mocnářství většina obyvatel byla slovanské národnosti, Kramář věřil, že zavedení přímého a rovného hlasovacího práva by umožnilo vnitřní reformy, které by daly možnost slovanské většině uplatnit svůj vliv ve státě. Pod tlakem Kramářova náporu vláda předložila sněmovně svůj vlastní návrh nového hlasovacího zákona, který se stal zákonem v lednu 1907.

Ve věci všeobecného hlasovacího práva Kramář obětoval zájmy své strany zájmům národa. Nové volby podle nového volebního řádu zdecimovaly stranu mladočeskou a vynesly do popředí strany agrární a sociálně demokratickou. Vznik sociální demokracie, která se postavila proti českému státnímu právu historickému, přispěl nemalou měrou k roztržitému české delegace ve Vídni.

Jádrem Kramářovy politiky byla jeho víra ve slovanství. V programu jeho slovanské politiky bylo duchovní sjednocení slovanských národů v mohutný, silný, nerozborný celek zaručující neodvislost a svobodný rozvoj všem svým členům a zabezpečující současně svojí silou a duchovní podstatou mír v Evropě a ve světě. Do služeb tohoto slovanství Kramář vstoupil ještě před svým rozhodnutím věnovat se politické činnosti.

Pokračování příště

Voyager 1 u Saturnu

Washington: Americká vesmírná sonda Voyager 1 se 12. listopadu 1980 přiblížila na 124.000 km k největší planetě sluneční soustavy, Saturnu. V noci na středu prorazila sonda hranici magnetického pole Saturnu a pokračovala ve své cestě. V úterý se sonda přiblížila na 4.000 km k Titanu, největšímu měsíci Saturnu i sluneční soustavy, který jako jediná oběžnice má vlastní atmosféru.

Vzrušení přinesly snímky dalšího měsíce, Tethyse, kde obrovitá skvrna, považovaná původně za kráter, vypadá nyní jako rozlehlý kopec. Vědcům dělají starosti zejména slavné prstence kolem Saturnu, považované za jeden z nejkrásnějších vesmírných úkazů. Voyager dokázal, že jejich složení a pohyb je mnohem komplexnější a složitější, než se dosud předpokládalo. Prstence jsou tvo-

řeny množstvím menších soustředěných kruhů, které nelze vysvětlit podle dosud uznávaných teorií. Voyager prolul 12. listopadu v noci "těsně" pod povrchem Saturnu tvořeným jakousi pěnou zlatých oblaků, "navštívil" ještě alespoň pět měsíců a poté se vydá na nekonečnou pouť vesmírným prostorem, pravděpodobně mimo sluneční soustavu.

Nový film na Barrandově

Scenárista Miloš Macourek a jugoslávský režisér Dušan Vukotić jsou autory literární předlohy k novému filmu, který připravuje Barrandov s jugoslávskými studií Jadrafilm a Zagrebfilm. Parodie na vědecko-fantastický žánr

má prozatímní název "Dům mezi hvězdami". Literární scénář Drahošlava Makovičky s názvem "Něco je ve vzduchu" popularizuje složité vědecké otázky způsobem, který diváka pobaví i podnítl jeho fantazii. Režisérem fil-

mu je Ludvík Ráža a kameramanem Josef Ilík. Komedie "Blázní, vodníci a podvodníci" je druhým barrandovským filmem mladého režiséra Tomáše Svobody. Účinkují Jiří Lábus, Dagmar Veškrnová, Luděk Sobota, Josef Kemr a další.

Perla Indického oceánu

Tento poetický název dostal ostrov Cejlon nejen pro pozoruhodný tvar, který potěší pohled každého, kdo se jen podívá na mapu Indie a Indického oceánu, ale i díky bohatosti, kráse a pestrosti jeho tropické přírody. Po dlouhou dobu patřil k důležitým koloniím britské koruny, ale již v roce 1948 se mu podařilo nastoupit cestu nezávislosti.

Dnes je ostrov ve světě znám jako republika Sri Lanka, pro kterýžto původní název se rozhodlo ústavodárné shromáždění v roce 1972, kdy také tento stát vystoupil z Britského společenství národů, aby se stal samostatnou republikou s vlastním prezidentem. Po dosažení nezávislosti musela Sri Lanka projít mnoha složitými etapami vývoje, neboť monokulturní zemědělství, které zdědila, nezajišťovalo dostatek potravin pro poměrně početné obyvatelstvo. Dodnes se z ostrova vyvážejí snad nejlepší čaj na světě, kaučuk a kokosové výrobky, ale stále se

musí dovážet základní potraviny včetně rýže.

Značně různorodé je i složení obyvatelstva. 70 procent ho tvoří Sinhálci a přes 20 procent Tamilové. V horských oblastech žijí pozůstatky původního obyvatelstva, Veddové, a dále jsou na ostrově Maurové, potomci někdejších arabských přistěhovalců, a Burghefi, míšenci původního obyvatelstva s Holanďany.

Od samého počátku nezávislosti stál Cejlon a poté Sri Lanka v popředí rodícího se hnutí nezávislých a aktivně se zasazoval o tak zvanou politiku mírového soužití a

spolupráce. Je každému jasné, že pan Bandarajku - tehdejší ministerský předseda šelhal hodně do leva a přátelil se s Titem, Pandit Nehruem, Sukarnem, Norodo Sihanukem a dalšími. Měl velkou účast na Bandunské konferenci. Na této základně se hned začaly rozvíjet přátelské styky a spolupráce s Československem, Ruskem a dalšími socialistickými či komunistickými státy. Československo se aktivně podílelo na procesu industrializace Sri Lanky mimo jiné pomocí při budování cihelny, cukrovaru, koželužny, továrny na obuv a dalších průmyslových závodů.

Hlavní město Colombo.

Dr. Josef Kalvoda:

Polsko na rozcestí

Když se v druhé polovině září 1980 sešli zástupcové polských nezávislých odborových organizací, aby ustavili celonárodní dělnickou konfederaci, mnozí pozorovatelé to považovali za "zářek". Bylo to vyvrcholení revoluční činnosti Poláků a znamení jejich vítězství nad komunisty.

Ustavení neodvislých dělnických unií vpravdě nemá obdoby v zemi ovládané komunistickou stranou sousedí Sovětským svazem. Celý svět s napjetím sledoval revoluční vlnu, která se přenesla Polskem koncem srpna a začala, když zachvátila celý národ. Smetla komunistického vůdce E. Giereka a vynesla do popředí organizátora stávek v Gdansk Lecha Walesu, mladého dělníka, který se stal postavou téměř legendární.

V srpnu a září 1980 nějakých 600.000 polských dělníků se zúčastnilo stávek, které přinutily vládnoucí stranu ke kapitulaci a přijetí některých základních dělnických požadavků v dohodě uzavřené mezi vládou a stávkovým výborem vedeným Lechem Walesem. Byly to především požadavky ustavení na vládě nezávislých dělnických odborových organizací a zvýšení mezd. Během jednání v Gdansk zástupce vlády přísahal na kříž a Czesłochowsku madonu a tvrdil na svoji čest, že Polák vyjednávající s druhými Poláky, že vládnoucí komunistická strana to myslí upřímně, že dohoda je uznávána vládou i komunistickou stranou a že v tom není žádný trik. Rovněž i nový vůdce polské komunistické strany, Stanisław Kania, prohlášoval prostřednictvím svých zástupců, že dohodu bude honorovat. Kdo ale může věřit slovu komunisty, který se snaží dostat se z těžké pro něho situace?

Ačkoliv se nově ustanovená nezávislá dělnická unie soudně zaregistrovala, polská vláda jí hned začala dělat potíže a nechtěla ji uznat legálně. Gdanskou dohodu si začala interpretovat po svém a tak koncem září jednání o její implementaci vedly k roztržce mezi vládou a polskými nezávislými dělnickými odbory. Tyto vyhlásily symbolickou jednohodinovou stávku na pátek 3. října ve snaze donutit vládu k uznání 44 bodů stanov nezávislých odborů, které už koncem září reprezentovaly nejméně tři

milióny polských dělníků. Vláda protestovala proti této stávce a postupně se dělnické unie a komunistická strana daly na cestu vedoucí ke konfliktu.

Co způsobilo tento zvrat ve vývoji událostí v Polsku, který byl předpověděn mnohými západními pozorovateli? Proč jsou dělníci a komunisté na cestě ke srážce?

Především zde jde o věc zásadního rázu. Nelze věřit slovu komunisty, i když přísahal na kříž a Czesłochowskou madonu, jak se to stalo v Gdansk. Komista je a zůstane lenince, který věří v Marxe a Lenina, nikoliv v Boha. Je přesvědčen, že někdy je nutno udělat krok zpět, aby později bylo možno postoupit o dva kroky vřed. Jako leninec věří, že mravně je to, co slouží komunistické straně a nedostání danému slovu či dané přísaze spadá do této kategorie. Dále jsou zde důvody strategické a taktické, diktované nikoliv Komunistickou stranou Polska, ale Moskvou. Vůdce satelitní komunistické strany nesmí udělat nic, co by se přímo přičilo jeho nadřazeným v Moskvě. Je přece jenom jejich "Gaulaitrem" či pohůnkem, který si chodí do Moskvy pro instrukce a který vykonává rozkazy. Může být kdykoliv nahrazen někým jiným, ať už byl svůj úkol splnil dobře či ne. V komunistickém hnutí nikdo není nenahraditelným, jak o tom svědčí nespočetné popravy komunistických pohlavárů, včetně Kameněva, Zinověva, Bucharina, Rajka, Slanského aj. Moskevské interese mají vždy přednost a když mouřenín splní svůj úkol, může jít. Moskevští vládcové mají své zájmy a těmto se musí v jejich zájmové sféře všechno podříditi.

Gierek se zavázal k ústupkům stávkujícím v Gdansk nepochybně se souhlasem Moskvy, ač byl hned nato nahrazen jinou loutkou. Naskytá se ovšem otázka, proč Moskva v Polsku neintervenovala a proč se dala na cestu ústupků. Důvodů k

tomu měla několik.

Sověti měli problém v Afganistánu a nechtěli bojovat na dvou frontách. Měli na mušce Irán a celý Perský záliv a nechtěli si vázat v Polsku ruce. Důležitějším důvodem k ústupkům byly však volby v Západním Německu. Sovětská intervence v Polsku by nepochybně hrála do rukou křesťanských demokratů a Sověti si za žádných okolností nepřáli vítězství Franze Josefa Strausse a jeho strany ve volbách dne 5. října 1980. Jsou tu ovšem ještě volby ve Spojených státech, ale moskevští experti věří, že krize v Polsku, která je následkem nedodržení slibů daných komunisty, spíše by pomohla prezidentovi Carterovi než jeho odpůrci Reaganovi, v kterém vidí větší pro sebe nebezpečí. Dále, Moskva si musela zajistit podporu satelitů před jakýmkoliv drastickým zákrokem v Polsku. Musila si zajistit klíčové pozice v těchto zemích, aby se případný polský odpor nerozšířil do sousedních zemí východní Evropy.

Tutíž ochota vyjednávat se stávkujícími dělníky v srpnu a začátkem září a odmítavý postoj polské vlády k dělnickým požadavkům koncem září musí být viděn v širším mezinárodním měřítku a v časové perspektivě.

Je pozoruhodné, že v druhé polovině září sovětský tisk začal ostře útočit na vedoucí osobnosti polských nezávislých unií, že je obviňuje ze snahy vyvolat v Polsku chaos, a na návod Západních mocností provést převrat. Sovětská propaganda tvrdí, že socialismus v Polsku je ohrožen. Terminologie, argumenty a vášnivost sovětské propagandy připomínají dobu před sovětskou invazí Československa. Tehdy rovněž ohlašila, že socialismus v Československu byl ohrožen, a po invazi Sověti tvrdili, že tato byla nutná k jeho záchraně.

V souladu se sovětskou linií, polská oficiální propaganda zvýšila útoky na Solidarnost, hlavní nezávislou odborovou organizaci a obvinila ji z porušení Gdanské dohody. Komunisté dobře vě-

V listopadu t.r. dožil se 70. let pan

Ervín Sypták

bývalý předseda Masaryk Memorial Institutu.

Jubilantu přejeme do dalšího života mnoho zdraví a Boží požehnání.

Redakce NH

dí, že útok je nejlepší obranou. Je rovněž starým trikem zlodějů křičet: "Chyťte zloděje!" Konflikt se blíží.

Pro případ, že jejich požadavky nebudou přijaty, polské odborové organizace oznámily konání generální stávky dne 20. října. Poukazují na to, že kromě jiných ústupků, Gdanská dohoda uznala právo dělníků na stávku.

Podle náznaků lze soudit, že polská krize vyvrcholila v druhé polovině října. Polsko dluží západním bankéřům 20 miliard dolarů a žádá další půjčky. Sověti dočasně Polsku vypomohli finančně, aby vládní komunistická stra-

na mohla získat čas a upevnit si svoji pozici. Dělníci se domáhají svých práv a schyluje se ke konfrontaci mezi nimi a komunistickou vládou.

Jak se situace v Polsku dále vyvine, nelze předvídat, jako nebylo možno předpovědět vyřešení stávky v Gdansk. Historické náhody často změnily běh dějin a nepochybně jej změní i v budoucnu. Víme jen, že Brežněvova doktrína je operativním principem sovětské politiky. Po Československu přišel Afganistán a tak se nám vnučuje otázka, zda další na řadě bude Polsko. Bude-li tomu tak, jak se zachová Západ?

JAK ŠETŘIT ENERGII V DOMĚ

Dvacet pět procent tepla může vám utíkat dveřmi nebo okny. Např. šterbinou pode dveřmi zvlí 1 4 palce ztrácíte tolik tepla, jako dírou ve zdi velikou jako fotbalový míč. Zde je několik rad, jak šetřit energií.

1. Jedna okenní tabule přidaná k jednoduše zasklenému oknu může snížit tepelné ztráty unikající touto cestou na polovinu. Stejnou službu prokázá pevně přiléhající okenice a také pouhý přehledný arch plastiku, pevně na vnitřní část oken.
2. Ucpávky na vrch a do strany posunování telných oken zabrání unikání teplého vzduchu šterbinami.

3. Ucpávky kolem dveřních rámu, zejména u podlahy drží teplotu podlahy a zabraňuje přístupu studeného průvanu.

O další informace jak šetřit energii v bytě či v autě pište na: Ministry of Energy, GMS Box 37, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 2B7.

Life is good, Ontario.
Preserve it. Conserve it.

Ministry
of Energy
Hon. Robert Welch,
Minister

Netradiční palivo v elektrárně

Marihuana zabavená federálními úřady USA na Floridě bude napříště používána k výrobě elektrické energie. Likvidace zabavené "marijánky" je totiž pro floridské úřady stále větším problémem. Před deseti lety celníci těch 500 kg, které ročně zabavili, spálili pod širým nebem - s přidáním hromady starých pneumatik, aby se náhodným kolemjdoucím nezachtělo opájet se unikajícím dýmem. V roce 1979 bylo ale na Floridě zabaveno už tisíc tun marihuany. Nejdříve ji likvidovali ve spalovnách odpadků a Miami, ale silný zář, vydávaný pomalu hořícím lis-

tím, ničil spalovací zařízení. Začali ji tedy převážet v konvojích s ozbrojeným doprovodem do vhodnější spalovny ve čtyři hodiny vzdáleném Orlando. Když ale poplatky za spálení jedné tuny vzrostly z 25 na 200 dolarů, začali hledat vhodnější, lacinější řešení. Našli je v elektrárně ve Fort Lauderdale, kde budou rozdrcenou marihuanu spalovat ve směsi s naftou. Jedna tuna prý nahradí 430 litrů nafty, takže nepovolí-li pašeráci i celníci v dosavadním tempu, může elektrárna ušetřit za rok 4.300 hektolitru nafty.

Vítání hostů: Zleva básník Miloš Zlamal; kanadský vyslanec u OSN W.H. Barton; Richard Broughton, předseda pro společnost Spojených národů v Torontě. Špalíř tvoří tanečnice z německého klubu "Harmonie."

Japonské tanečnice předvádí tanec na oslavu podzimu.

Španělský klub tančí "Flamenco."

Tanečnice německého klubu: G.K.G.

UNITED NATIONS DAY

ALBIN BERKEY, Cellist

Berkey was born in Czechoslovakia. He graduated with Honours from the Conservatory and the University of Musical Art of Prague; he also participated in Master classes with P. Casals in Paris.

Berkey's distinguished career is highlighted by guest appearances as soloist around the world with major orchestras, with many prominent conductors such as V. Talich, R. Kubelik, G. Szell, W. Susskind, C. Zecchi, L. von Matalic, G. Sebastian, Takashi Asahina, Abendroth, Kleibert, Konwitschny, Janson etc., on radio, television and recordings with Supraphon in many countries: Austria, Germany, Czechoslovakia, Hungary, Italy, Poland, Switzerland, Belgium, France, Spain, Russia, United States, Canada, Ireland, Bulgaria, Finland, Sweden, Rumania etc.

In 1953 Maestro Berkey was honored by Minister of Culture by being nominated **STATE SOLOIST OF CZECHOSLOVAKIA**.

In 1954 on the occasion of the 50th anniversary of the death of Antonin Dvorak, Berkey as the most authentic living interpreter of the Dvorak Cello Concerto was invited to perform in Russia, where he made sensational appearances with the famous Leningrad Philharmonic Orchestra in Leningrad, Moscow in Tchaikovsky Concert Hall, Kiev, Rostov, in Moscow television and radio.

At that time he was invited to Moscow Conservatory by D. Olstrach to confer with him about teaching methods.

For many years Berkey performed as a soloist and chamber player at the renowned Prague International Spring Festival.

In 1955 Maestro Berkey was appointed by the Minister of Culture as an **ADJUDICATOR** for the International Cello Competition at the Prague Spring Festival.

From 1961-1963 Berkey was principal cellist with the **BERLIN RADIO** Symphony Orchestra, as well with the R.S.O. in Prague, Bratislava, Brno, Ostrava, RTE Dublin, Ireland, with the old **Sach-Czech Philharmonic** and Slovak Philharmonic Orchestras and with the Malmo S.O. in Sweden.

Besides his solo career Maestro Berkey was active in String Quartet and State Piano Trio, with the best Czechoslovakian soloists. In 1969-70 Berkey was a member of the Princeton String Quartet from New York, which was made up of excellent musicians in Canada at the Lakehead University in Thunder Bay.

From 1946 Professor Berkey has conveyed his artistic ability to students, first at the Conservatory and the University of Musical Art in Bratislava, Czechoslovakia, at the Royal Irish Academy of Music in Dublin, Ireland, Royal Conservatory of Music, University of Toronto, Lakehead University, Thunder Bay, the Harbord College Institute of Toronto and with the North York Board of Education in Toronto.

After years of absence from Czechoslovakia In 1975, Berkey resumed the position as **STATE SOLOIST OF CZECHOSLOVAKIA**.

Maestro Berkey has been acclaimed by critics and audiences as one of the greatest cellists of our time.

Berkey's repertoire is unusually wide in all styles.

Americký Generální konzul Mr. Frederick Smith →

Zleva: Litevský hon. konzul Dr. Upenies, běloruský redaktor M. Zinjak; kanadský vyslanec u OSN W.H. Barton; dnešní starosta Toronta Art Eggleton, rytíř J. Broušek; soudkyně paní Ungar a běloruský novinář Mr. Lichacz

Náš světoznámý cellista

35th ANNIVERSARY

*Toronto City Hall Rotunda,
Friday, October 24, 1980
7:30 p.m.*

Chairman of U.N. Day and M.C.:
Miloslav Zlamal, poet
Greetings from the City of Toronto
Art Eggleton, Executive Alderman
Guest Speaker:
William H. Barton, Canadian
Ambassador to the U.N., 1972-
1980

(Audio Consultant: **Johnny Silz**,
CBC)

1. Guest Artist: Prof. Albin Berkey, world-renowned cellist

A. Vivaldi, Concerto in G Minor for Three Cellos (arranged by Prof. A. Berkey) * Allegro; Addagio; Allegro - Performed by A. Berkey, Thomas Berkey, Jr., Danielle Harper

2. G.K.G. Harmonie Funkengarde

Members of the G.K.G. Carnival Society Harmonie; Chairman of Group: Gabriell Janetzko, Asst.: Rudi Prasse, - Vicki Duff (Head, Lead Dancer); Astrid Buschke, Ingrid Kreisel, Pauline McDowell, Nancy Woods, Adele Hand

3. Cuadro Flamenco del Club Hispano - Dancers: Maria Rosa Rozalen, Carmen Romero, Maria Plensos, Josephine Plensos, Carmen Plensos, Sonia Peña, Diego Mirete, - Singer: Concha Fiz; Guitarist: Paco de León; Co-ordinator: Diego Mirete; 'El Gato Montes' (Paso Doble) - recorded music, Danced by Carmen Romero; 'Fandangos de Huelva' (Flamenco) - guitarist; Performed by the entire cast; Presented by Club Hispano.

4. Yugoslav Folk Dancers: Group 'Kolo' from Toronto; 'Vranje' from southern Serbia; Choreographer: John Apetri; Music by Mile Jankovic Orchestra.

5. G.K.G. Harmonie Funkengarde; Pennsylvania Polka in Traditional 'Dirndles'; Dancers: Vicki Duff, Astrid Buschke, Ingrid Kreisel, Pauline McDowell, Nancy Woods, Adele Hand, Monica Henitzsch, Dina Cook.

6. Japanese Programme: Toronto Buddhist Church; 'Ohogi No Shiki' - this is a classical dance expressing the beauty of autumn; 'Pakibi' - children playing around a bonfire made of autumn leaves; 'Wonderful Canada' - a wonderful friendship created through music in a salute to Canada; Choreographer: Suyan Kunlon.

7. Solist: Prof. Albin Berkey; Piano Accompanist: Barbara; Van Goens: Scherzo; A. Dvořak: Largo from New World Symphony; D. Popper: Hungarian Rhapsody (with the cadenza of Prof. A. Berkey);

Vote of Thanks: Richard Broughton, President, U. N. Association (Metro Toronto Branch), **Special Thanks to:** The City of Toronto, The Consulate General of New Zealand, Henninger Brewery (Ontario) Ltd., Labatts Ltd., Prague Meat Market and all the participants for their voluntary artistic contribution.

Záběr oficiálních hostů a diplomatů

Španělská solistka Carmen Romero

Jugoslávská skupina tančí "Kolo"

Z leva: slovenský učitel Thomas, prof. Albin Berkey, redaktor Lichacz

Starosta Toronta Art Eggleton v rozmluvě s hosty

Z leva: paní Kloudová, Josef Broušek, Emma Jarošová

NYO přijíma přihlášky na rok 1981

(Canadian Scene)--National Youth Orchestra of Canada přijíma už přihlášky na kontest, který se koná jako každoročně od novembra do januára v 21 kanadských městech. Pozývají všech mladých obyvatelů Kanady, alebo Kanad'ánov žijících v zahraničí, kteří študují orchestrální instrumenty, aby sa přihlásili.

Kanadský NYO, který je známý svým velmi dobrým výchovným programem pre muzikantov, založený v roku 1960, má svojich absolventov v mnohých významných hudobných telesách po celom svete.

Vek kandidátov záleží na hudobnom nástroji, avšak, všetci muzikanti od 10 do 28 rokov sa môžu prihlásiť na kontest. Vystúpenie pred NYO komisiou nie je súťažné. Má za účel povzbudiť záujem účastníkov o hudobnícku profesiu a tiež inštruovať ich ako ďalej pokračovať.

Z účastníkov kontestu sa potom vyberie iba 100 hudobníkov. Pri výbere sa dohliada na to, aby sa správne ohodnotil talent, vývoj a schopnosť aplikanta tiež s dohliadaním na jeho vek, orchestrálny tréning a výhľadky na jeho muzikantskú kariéru. Najdôležitejším faktorom pri výbere je pochopiteľne hodnota jeho hudobného vystúpenia. Od aplikantov sa nevyžaduje žiadne akademické ohodnotenie ich muzikálnych schopností.

Každý študent dostane potom štipendium do výšky do \$5.000, ktoré má pokryť celoprázdňinové štúdium, včítane štúdia na hudobnom inštitúte niekde v zahraničí. Pri hlášky sú k dispozícii na adrese National Youth Orchestra, 76 Charles Street West, Toronto, Ontario, M5S 1K8, t.č. (416) 922-5031, kde vám Tina Orton, alebo Paul Hawkshaw podajú podrobnejšie informácie.

Uragan Toronto

Hokejisté československého klubu "Uragan Toronto" úspěšně zahájili novou sezónu zaslouženým vítězstvím nad týmem "Air Canada" 6:2. Tento úspěch není v žádném případě náhodného charakteru. Stál naše hokejisty nemálo tréninových hodin, jejichž finanční a časové zajišťování je trvalým problémem. V tomto směru se velmi dobře osvědčuje generální manager Petr Kalina, který odevzdává kvalitní výkony nejen na ledě, ale i při organizování klubu.

Novému trenéru Ivo Špytákoví se podařilo nečekaně brzo podchytit kvalitu a schopnosti jednotlivých hráčů a sestavit útočné řady. Jeho pozice za střídačkou není snadná, vezmeme-li v úvahu různorodost jednotlivých hráčů, jak po stránce věkové, tak hokejové.

Tým "Air Canada" se stal již tradičním soupeřem "Uraganu". V celkových utkáních měli vždy určitou převahu, čemuž se nelze divit, vždyť hráči "Air Canada" získali mnohé hokejové zkušenosti na evropské půdě. V loňském roce se hráli v Československu několik přátelských utkání se Škodou Plzeň, Hradec Králové a staršími reprezentanty pražské "Sparty". O to víc může vítězství naše chlapce těšit.

Tým nastoupil v sestavě:

V brance: J. Rovenský

Obrana: M. Chadima, R. Dašek

P. Burger, T. Pokorný

Útok: P. Kalina, R. Škubník, J. Fedorko

E. Rajský, P. Macháček, K. Zima

Pavel Špyták, Petr Špyták, I. Heran

Branky: Zima 2; Macháček 1; Fedorko 1; Špyták 1;

Burger 1

Stanislava Linková

Jste pozváni na veřejné slavnostní zahájení

Ontario

The Honourable Rueben C. Baetz,
ontarijský ministr kultury a rekreace

a

The Honourable Lary Grossman
ontarijský ministr průmyslu a turistiky

a

M.P.P. za St. Andrew - St. Patrick Riding

srdečně vás zvou

k prohlídce

Ontario Welcome House

který se právě přestěhoval a zahájil činnost

454 University Avenue, Toronto.

(University a Dundas St.)

V sobotu 22. listopadu 1980 - od 2 do 5 odp.

Ontarijský Welcome House, dříve v 8 York Street, Toronto, poskytuje novým příchozím do Toronta informace týkající se bydlení a zaměstnání, překladů nezbytných dokladů do angličtiny, základní výuky angličtiny, občanských orientačních programů, referencí o vhodných občanských organizacích a dalších službách, jejichž posláním je usnadnit novým příchozím vstup do naší společnosti.

Pomáhá novým příchozím

Ontario Welcome House

Helping Newcomers

Des Grioux z Budapešti

Pro sedmou reprízu letos nově nastudované Pucciniho Manon Lescaut pozvala Národní divadlo v Praze maďarského hosta. Padesátník Béla Karizs, jeden z nejvýznamnějších tenoristů maďarské Státní opery, zpívá na domácí scéně takřka všechny charakterní role Verdiho a Pucciniho oper a hostuje s nimi i v zahraničí. Má k tomu všechny předpoklady: impozantní zjev, velký, krásný hlas vyslovený hrdinského charakteru s neselhávající jistotou výšek, naprosto vyrovnanými dalšími polohami, průrazný, oslnivě kovově pevnosti i lesku; má i dostatek jevištních zkušeností, aby překlenul ošidnou dvojpolovost snu a skutečnosti, kterou Manoninu rytíři přikla pražská inscenace. Vskutku pravý operní hrdina, strhující silou vášně, lépe řečeno zralým dramatickým pěveckým uměním - ideální partner lyrické, znamenitě disponované G. Beňákové jako Manon. Vzhledem k tomu, že i představitelé ostatních postav jmenujme alespoň J. Součka a B. Maríka sbor a orchestr, citlivě vedený J.H. Tichým, odvedli práci Národního divadla večer neobyčejně zdařilý i patřičně publikem oceněný - neboť, málo platné, veristická opera stojí a padá s hlavními představiteli.

Povolení k sňatku dostane v jednom okrese na západní Jávě budož ženich jen tehdy, když složí k nohám starosty obce 50 krys. Toto nařízení má pomoci zbavit pole hloďavců, kteří se tam v nebyvalé míře rozplemenili. Vesnická mládež tak získala novou příležitost k výdělku ženichovi, který je ochoten zaplatit, krysy nachytají a prodávají km za 50 rupií (osm amerických centů).

Organizujeme přicestování

VAŠICH PŘIBUZNÝCH Z ČESKOSLOVENSKA

a zariadíme Vám cestu na stretnutie sa s príbuznými v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku.

Vybavujeme aj zájazdy na juh - Florida, atď. ako aj na ostrovy

"Zmenáreň cudzích valút"

Založené 1951 • Majiteľ HARRY HEITLER

WORLD TRAVEL SERVICE LIMITED

250 College St., (roh Spadina), TORONTO, Ont.

TEL.: 979-2171

891 King Street W., HAMILTON, Ont., Tel.: 525-7202

MORAVIA PRESS

PUBLISHING AND OFFSET PRINTING

NAKLADATELSTVÍ
OFFSETOVÁ TISKÁRNA
KNIHKUPECTVÍ
FILMOVÉ A ZVUKOVÉ STUDIO

Tiskneme:

dopisy, papíry, obálky, navštívenky, svatební oznámení, pozvánky všeho druhu, úmrtní oznámení, plakáty, letáky, různé programy, propagační materiály, časopisy, katalogy, brožury, knihy a jakýkoliv obchodní tisk.

Naše Grafické - Art studio Vám poskytne své služby.

2090 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6R 1W8
(416) 633-4242

LUNSKY OPTIK

470 College Street

TORONTO

Prohlídka očí,

zhotovení brýlí

prvotřídní kvalita.

Hovoříme česky.

Tel.: 621-3924

At' cestujete kamkoli, obraťte se s důvěrou na nás. Opatříme vám lodní lístky nebo letenku za normální cenu

ALEX A. KELEN LIMITED

Použijte našich služeb při cestování do staré vlasti. Krajanové veřejnosti sloužíme od roku 1925 bezcelní balíčky do celé Evropy

1467 MANSFIELD ST. MONTREAL 2, QUE.
TELEFON: 842-9548

Klaviční hodiny nabízí absolventka pražské KONSERVATOŘE s 25-ti letou praxí. Hodiny dává ve svém bytě i dojíždě. Učí děti i dospělé. Pro bližší informace volejte večer po 8:00 hod.

762-5049

TORONTO

Tato pasáž je z připravované knihy

Jiřího Peterky

Pokračování z minulého čísla

SVEJKOVÉ NA CESTÁCH

Některé takové cestující však už jsou tak zvyklí, že se jim ani to nelíbí, prostě nejsou spokojeni s ničím a dokonce i nadávají. Tak potom se nad člověkem slují, nemusí chodit do žádné pitomé zaplivané čekárny, vezmou ho kamarádsky mezi sebe a odvezou do zamířovaného hotelu kousek od letiště, no Hilton, nebo Sheraton to není, z toho už tam vyrostli, ale zato každému přidělí osobní stráž bez požádání, někdy přidají i lehkou masáž."

Paní předstírá smích, ale ve skutečnosti je - aspoň přede mnou - zahanbena. Dívám se jí nemilosrdně až do nejskrýtejších mozkových závitů a nesměji se vůbec, nemám k tomu žádný důvod. Povzdech jsem si jako pro sebe, ale tak aby to slyšeli všichni a nejen aby to slyšeli, ale aby jim to znělo v uších tak dlouho dokud se sami nad sebou nepoblijou. Směrem k manželovi jsem hodil otázku:

"Víte jak se tomuto vlaku říká už hodně dlouho?"

"Nevím, jak?"

"Z nějakého, mně naprosto neznámého důvodu mu lidé říkají Švejkexpress, co myslíte, je to přiléhavé?"

"Podívejte se, co mně se týká, tak já jsem rád, že jsem od tamtud pryč o politiku se nestarám a i když tam mám rodiče a dvě sestry, tak vím, že tam nepojedu, raději je pozvu k sobě, dražší to přece nebude. Co bude dělat manželka, je její věc, poněvadž je jednou dospělá a musí sama dobře vědět co může."

"Ježíšmarjá, snad by jste nechtěl zakázat lidem, aby občas jezdili domů za rodičama?", otázala se zmateně paní, přesvědčená o svém příkladném vztahu k rodné boudě a krvi.

"Říkal jsem snad něco takového?", zeptal jsem se udiveně.

"No přímo jste to neřekl, ale bylo to jasné. Podle vás jsme Švejkové v tom blběm slova smyslu, většina, nebo možná všichni co já vím - co utíkají teď pryč. Ale takhle to teď dělají všichni. Náš známý se nevrátil před čtyřmi lety z Jugoslaviie, přešel do Itálie a do Rakouska a jeho rodiče se nějakou dobu nedostali ani na Jadran s Čedokem. Když se ptali na pasovém oddělení, co se děje, vymlouvali se na nedostatek valut a jiné věci, tak jim syn nějaké prachy přišel rok poslat, aby se na banku vykašlali a zase je nepustili, že jo, Venco?"

"No jo, až prý si to syn nějak zlegalizuje a pak..."

"Počkej, já to dopovím, paní Přitroublá mi to vykládala dopodrobna. Tak si představte, přišli k náčelníkovi s dvěma tuzexovými flaškama do kanceláře, trochu popojeli, bavili se napřed o fotbale a hulu při tom Ameriky. Vedoucí se pak zeptal, co by rádi. Vizum do Jugoslaviie pro oba dva. Je mu se to nezdálo, proč takové cavyky, poněvadž starší lidi, do politiky se nepletli, tak si nechal přinést papíry od sekretářky, tam viděl, že Honimír Přitroublý, adresa ta a ta se zdržuje ilegálně od roku 1976 v zahraničí. A příkaz z kachlíkárny - viz instrukci číslo sedm, on jim to dal přečíst a vysvětlil, že visum nemohou dostat v žádném případě do té doby, až si to syn zlegalizuje a že tato doba je u svobodných lidí, kteří si dost vydělají, nejdéle pět let. Tak jestli budou chtít někam vyjet, ať nejdříve napíšu klukovi, aby si s tou úpravou vztahu k republice pospíchal, poněvadž po pěti letech bude pozdě. No tak mu ihned napsali, on se napřed cukal, ale pak si dal říct, vyřídil si to, něco ho to stálo a oni se na Jugoslaviie letos vykašlali, protože už bylo stejně pozdě ale pojedou v říjnu do Německa za ním."

"To prostě jinak nejde, to každý tak dělá," potvrdil Venco typickou českou story rodinného vedoucího.

Další kupé, paní jedoucí až do Londýna.

"Matko, to ale musíte ve Frankfurtu přesednout do zadních vagonů, tenhle ve Frankfurtu končí."

"Prosím vás, tak mi poraďte, u nás se člověk nic nedozví a já jsem se nechtěla moc

vyptávat, ještě by mi to mohli zamítnout na poslední chvíli."

"Přestoupíte si už teď, nebo nejspozději večer ve Frankfurtu do pařížských vagonů a pojedete do Mainzu, to je první rychlíková zastávka za Frankfurtem, přijedete tam ve 23:18, počkáte do půl třetí ráno na rychlík do Bruselu, Ostende a Londýna a hlavně nesmíte v čekárně zaspát."

"To já rozšílením neusnu, jedu za cerou, už jsem ji 11 let neviděla, má už dvě děcka..."

"Aha, tak ji pozdravte a ať si přečte tenhle letáček a rozdá známým, ti ať to pošlou po přečtení svým kamarádům do Československa." Babka přes brýle čte a pak objevně říká:

"vo tomhle nám říkali na hranicích celníci a ať to prej nečteme a zapamatujeme si kdo to rozdává, jak vypadá..."

"To je v pořádku, matko, hlavně to dejte přečíst tam v Londýně, nebo kam jedete."

"Jen abych z toho neměla vopletačky, dyť to je protistátní literatura", uzavírá paní jakoby pro sebe, otvírá kufr a schovává papíry dovnitř. V kufru jsou vidět kříšťálové poháry.

"To je dárek pro dceru?, kolik to stálo?"

"Jo, ty sklenice stály 96 bonů v Tuzexu, ten svěťák 78, je z pravé anglické vlny. A padesátku jsem dala té paní, že mi to schovala."

"To máte doma tiskárnu na peníze?"

"Ale ne, cera mi poslala 50 liber, za ně jsem v bance dostala přes pět set bonů, stovka praskla funebrákům za manželův pohřeb, druhá stovka hubbě, ostatní jsem utratila za věci, které teď vezu do Anglie a padesát jsem dala bokem té prodavačce v Tuzu. V normálních obchodech teď už nic neseženete, všechno se prý vozí do Ruska na tu jejich olympiádu, aby je čert už vzal."

Babce se pusa rozjela první kosmickou rychlostí a po několika větách si uvědomila, že ji poslouchá také pán sedící u okna, tak zmlkla, jenom mávla resignovaně rukou.

"Mne se bát nemusíte", uklidnil cestující prostofekou krajanku, "takových jako vy jsou v každém vlaku stovky a já také. A ještě mnohem více v Československu, ti vůbec nemají ani možnost si vyjet ven. To by jste, pane nevěřil, jak se to tam za poslední leta změnilo k horšímu. Vy jste utekl v šedesátém osmém, že?"

"V září 69", odpověděl jsem, "když jsem usoudil, že tam na delší dobu není naděje."

"Dobře jste udělal, já jenom lituji, že jsem to neudělal hned po únoru, ale to jsme byli ještě hloupi, myslili jsme si, že nás vždycky do Vánoc někdo osvobodí. Tak teď jsem v penzi, jedu za svým bratrem, ten byl ve čtyřicátém osmém chytřejší než já. Zítra má přiletět z jižní Afriky můj syn, ten tam je od jara 69, na návštěvu k němu mne nepustili, ani když jsem strkal tomu volovi na okresní správě pasů a víz sto dolarů, bál se, že by měl k vůli tomu nepřijemnosti. Že prý nemáme s Pretorií diplomatické spojení a rasistická vláda, syn, že tam je nelegálně a tak. Namítl jsem mu-jak to nelegálně, vždyť má jihoafrický pas, pravidelné zaměstnání, tamní úřady o jeho existenci vědí, ilegální pobyt tam za těchto okolností ani není možný. Ilegální z našeho hlediska, musíte mi rozumět, řekl ten vůl. "Proč s vašeho, kluk se zřekl vašeho občanství v souladu se svým právem a od té doby nemá s vámi nic společného. Proč by se měl starat o to, jestli z hlediska státu československého nebo tureckého je jeho pobyt v Johannesburgu legální nebo ne? A proč notabene jsem za to postižen ve svém právu ja?" Řekl jsem mu to správně, co myslíte?"

"Naprostě, aspoň takto by s nimi měli naši lidé jednat, občas jim jemně nastavit zrcadlo a naznačit, čemu slouží, ale musím jít dál, tohle všechno chci co nejdříve rozdat, přijemnou cestu i dovolenou."

"Tak mnoho úspěchů, děkujeme."

V Pegnitz jsem přešel po nástupišti zavazadlový vagon ČSD a nastoupil do vozu s určením pro Stuttgart. V jednom kupé jsem rozdál letáčky a vyšel za mnou mladík v

bundě a nervozně se mne zeptal, jestli nevím o nějaké firmě v Německu, kde by bylo možno sehnat zbraně. Že by Čechoslováci chtěli začít bojovat s opravdovými zbraněmi? Tomu se mi nechťelo věřit.

"Nač by byly?", táži se podezřívavě.

"Víte, nebo nevíte, po dalším vám nic není", odpověděl ostrý mladík nedůvěřivě.

"Podívejte se, řekněme si to rovnou, dejme tomu vy podezříváte mne, zrovna tak já mohu vás, v životě jsme se neviděli a je nutno být opatrný, zvláště v takových věcech. Na dodávku zbraní ze zahraničí však nespolehejte. Nedovedu si představit jak by jste je zaplatil a dostal do Československa, moderní účinné zbraně jsou velice drahé a obdržet je pro podobný účel jak se domnívám, že zamýšlíte vy, je zde v Německu naprosto nemožné, jejich výroba a distribuce jsou kontrolovány státem. A za druhé, pokud to myslíte upřímně, tak nemáte šanci, byla by to hotová sebevražda s nedozírnými následky pro další."

"To jste na omylu, v podzemí to vše existuje pár desítek lidí, kteří jsou odhodlaní jít do ztracené bitvy, poněvadž už nemají co pozbyť. Škoda, musím se obrátit jinde."

"Dělejte jak rozumíte, ale pokud se k vám nepřidají aspoň stovky dalších neméně obětavých, celá odbojová akce nanejvýš upozorní režim a vy budete beze zbytku zlikvidováni. To o co se snažíte, musí nejen spontánně vyjít z většiny ušlápnutých a dosud schovaných ustrašenců, ale musí to být správně načasováno podle momentální mezinárodní situace a pojištěno několikrát pro případ, že něco selže. Nechejte si říci, nemá přece smysl aby vás v prvních hodinách beznadějné akce postříleli jak zajíce a s několika udělali monstrepoces, donutí vás poplavit se navzájem a žádat pro sebe samy nejpršnější tresty. Podívejte se jenom na to jak dopadá Charta 77, je něco přes tisíc podpisů, hlavní mluvčí a signatáři jsou buď pod dozorem, nebo v base, nebo vystěhováváni a celá záležitost je víc a víc

isolována. Zeptejte se cestujících v tomto vlaku, co vědí o posledních procesech v Praze. Málokdo se zajímá, poněvadž všichni mají strach a to se jedná o nevinnou výzvu k lidem, aby se starali o své vlastní věci a trvali na dodržování zákonů, tak to vezměte v úvahu, promiňte, musím dál."

V dalším kupé několik Američanů z Texasu, Spartakiáda byla moc zajímavá, Praha bezel než po válce, ale všude fronty, nic není k dostání, i staré brambory se musí shánět, lidi jsou smutní, unavení a k sobě nezdvořilí a neupřímní, k západním cizincům většinou podlézáví a jako by čekali na úplatek za jakoukoli běžnou službu. Nenávisť k Rusům je jediná věc, která dnes spojuje Čechoslováky, řekl bývalý profesor z jakési jižanské university.

"Nedovedu si představit co se bude dít v Československu až bude dosaženo nějakým zázrakem svobody. V lidech je nashromážděno obrovské množství vzteku a nenávisti přikryté vnější loyaltitou i příslušností k vládnoucí komunistické straně. Až to jednou praskne, bude masakr a myslím, že na příslušných místech si to dobře uvědomují. Jezdím sem občas za příbuznými a ti mi leccos řeknou a ukážou."

Vlak rachotil směrem k Norimberku, v rychlosti jsem dokončil rozdávání letáků až na konec soupravy, když cestující do Norimberka začali vycházet se svými zavazadly do uličky. Vlak dojížděl podél nástupiště a zastavoval. Jakýsi člověk se vyklonil z okna a začal vyvolávat:

"Paní Zahradníková, paní Zahradníková!"

"Tady, co se děje?" ozvalo se zvenčí. Starší žena přistoupila k oknu vagonu. Člověk se jí zeptal:

"Očekáváte paní Müllerovou a dcerou?"

"Ano, ráno jsem dostala od nich telegram, mají přijet tímto vlakem, stalo se něco?"

"Bohužel, byly od hranic vráceny zpět, víc vám nemohu říci, nic nevím."

Pokračování na str. 8

UPOZORNĚNÍ DŮCHODCŮM

DŮLEŽITÉ SDĚLENÍ O ONTARIJSKÉM PŘÍSPĚVKU
NA DANĚ Z NEMOVITOSTI (PROPERTY TAX GRANT)

Čekáte na svůj příspěvek?

- Odeslal-li jste svou žádost a dosud jste ji nedostal, prosíme buďte trpěliví. Mnohé z žádostí, které nebyly správně vyplněny nebo se zdržely při poštovních stávkách se dosud zpracovávají. Není třeba proto příspěvky urgovat. Většina důchodců již byla v této záležitosti kontaktována; ostatní dostanou zprávu nebo příspěvek do 30. listopadu 1980.

Blížíte se 65?

- Dosáhl-li jste 65 let nebo bude-li vám tolik mezi 1. červencem a 31. prosincem 1980 a dosáhl jste nároku na starobní pensii (Old Age Security Pension) můžete mít nárok na daňový příspěvek (grant) za celý rok 1980. Tento příspěvek na daň z nemovitostí i na daň prodejná dostanete poštou automaticky během ledna 1981.

Nemáte nárok na OAS?

- Iste-li důchodce, který nežil v Kanadě dostatečně dlouho, aby měl nárok na starobní daň, můžete přesto mít nárok na tyto příspěvky. Obrátte se na Ministry of Revenue co nejdříve a požádejte o příslušný formulář.

Upozornění

- Je-li vaším trvalým bydlištěm během roku 1980 dobročinná instituce či dům pro престарělé, popřípadě speciální ošetřovna a podobně, nemáte nárok na tyto příspěvky, ledaže instituce, kde bydlíte platí městské a školní daně a nájemné, které platíte, není hrazeno vládou.
- Žádosti o příspěvky 1980 mohou být podány kdykoli před 31. prosincem 1981.

Ontario

Ministry
of
Revenue

77 Bloor Street West, Toronto, M7A 2B3

Lorne Maeck
Minister

T.M. Russell
Deputy Minister

Jiřího Peterky

SVEJKOVÉ NA CESTÁCH

"Svině bolševické, tohle už jim udělali podruhé, jedu sem zbytečně až od Fuldý, děkuji vám za zprávu, opravdu nevíte, co se stalo?"

"Ten policajt neudal žádný důvod, pouze jim řekl, že doložka se ruší, odebral jim pasy, musely si vzít zavazadla a jít s ním."

"Bestie, však oni jednou budou všichni viset, lidi, proč si to proboha necháte líbit takové jednání?"

"A co máme dělat, paní? Kdo otevře hubu, hned ho zavrou, vám se to mluví, když si žijete tady, ale přijďte tam a zkuste tam pracovat a žít za normální koruny, potom uvidíte."

Lidi vystupovali a objímali se s příbuznými na peroně, tu a tam bylo v obličejích trochu vlhko. Tento a ještě tři vagony končily zde v Norimberku, tři pomalu teď odjíždějí k soupravě do Stuttgartu a čtyři jsou připravovány k posunu na konec další soupravy do Frankfurtu. Přestoupil jsem do jednoho z nich, kde zrovna dva čeští studenti z norimberské university rozdávali do každého kupé Svědectví a Listy. Cestovatelé ze země Vladimíra Škutiny podle natury časopis se zájmem otevřeli, nebo hrůzou předstírali, že

tvrdě spí, poněvadž přečíst si protistátní literaturu, když mne vidí neznámí lidé, by mohlo mít dalekosáhlé důsledky stran mého členství v revolučním odborovém hnutí a vůbec pro celou rodinu, hlavně pro děti, které chodí do gymnázia Vladimíra Iljiče a jely proto trávit své prázdniny na žňovou brigádu. Instruktor v lehátkovém vagonu do Francie sebraly dětem všechny časopisy a aby daly panu Tigridovi a Pelikánovi najevo svou vysokou intelektuální úroveň, vyhodily je z okna na nástupiště. Ihned jsem toho využil, došel k nim a za škodolibé pozornosti ostatních cestujících i jejich svěřenců jsem je pedagogicky shodil podruhé, řka ostře:

"Okamžitě vylezte ven, časopisy do jednoho posbírejte a když se vám nelíbí, já si je vezmu. Anebo zavolám průvodčího a zaplatíte pokutu, protože tu děláte svinčík jako by jste byly doma. Poněvadž jste ale v civilizované zemi, musíte se podle toho také chovat."

Časopisy byly v mžiku posbírány a česká soudružka mi je přinesla a zasyčela:

"Vezměte si ty vaše jedy, teď abych se šla pořádně umýt."

"To by vám jenom prospělo, paní, vyprali

vám akorát mozek, na to ostatní se zapomenělo. Nechcete skočit rovnou do Mainu?, za chvíli kolem něj pojedeme, obyčejná voda v umyvadle vám moc nepomůže."

Baba se zavřela na klozetu a vlak se rozjel ke Frankfurtu o něco svižněji. Čtyři vagony ČSD byly zařazeny za německé, vrátil jsem se spojovacími dveřmi do lehátkového vozu, který byl momentálně bez ostrého dozoru. Několika klukům jsem rozdál letáky s tím vědomím, že to moc smyslu nemá.

"Kam jedete, pánové, odkud jste?"

"Do střední Francie cez Paříž, tam budem na akési vinici tábořit a pomáhat, jedem zo Slovenska."

"Tak šťastnou cestu a ty papírky dobře schovejte, nebo dostanete trojku z chování."

Děcka jsou děcka. Rozdál jsem ještě pár letáků ve vagonu, který jsem před tím nedokončil a šel se posadit do oddělení první třídy, kde bylo jedno kupé prázdné ve vagonu, který skončil v Norimberku, jsem sebral čerstvé Rudé právo a s gusem jsem se pustil do čtení černého humoru. Spatřil mne však jeden soudruh z kategorie skalních a šel pro průvodčího, aby mne vyhodil, poněvadž sedím neoprávněně v první třídě, kde podle československých zvyklostí mohou sedět jenom ti nejrovnější mezi rovnými. I přišel

znepokojený pan konduktér v doprovodu radostně se šklebících pilřů socialismu a požádal mne o jízdenku. Podal jsem mu svůj Eurailpass, průvodčí zasalutoval, přál gutte reise a ignoruje čtyři solné sloupce, šel si po svém. Jeden solný sloup se vzpamatoval, otevřel dveře a nenávisťně se otázel:

"Kdo ti to platí, ty hajzle, pro koho pracuješ?"

Vzhlédl jsem od duchaplného článku psáče Dušana Rovenského a požádal jsem vetřelce, aby zvenčí zavřel a odešel do oddělení druhé třídy kam podle jízdenky patří, jinak že budu na něj velice přísný. Vztekle odešel do své smradlavé krabíčky s ostatními a tam kuli plán jak zničit imperialismus Ten západní. Vlášek dorazil do Wurzburgu a sotva se zastavil, přišel se rovněž od Norimberka na druhou stranu nástupiště oranžový expres "Johann Straus" z Vídně. I přestoupil jsem z obstarožního českého vagonu do luxusního klimatizovaného vozu rakouských železnic a zapadl do semišového křesla v první třídě. Po minutě stání jsme se měkce rozjeli, zatímco socialističtí cestující stáli dál, neboť takový už je osud zrychlených osobních vlaků příjíždějících z Československa do zahnuvajícího kapitalismu.

DNEŠNÍ ÚROVEŇ OČKOVÁNÍ JE TAKOVÁ, ŽE ONEMOCNĚNÍ SPALNIČKAMI JE NEOMMLUVITELNÉ

Nedávno stoupl vážně pocit případů spalniček v Ontariu. V době kdy moderní vakcíny jsou snadno dostupné, je prostě nesmyslné, abyste si vy nebo vaše rodina uhnal takovou nemoc. Uvědomte si, že spalničky mohou vést k vážným komplikacím, jako je zápal plic, encefalitis, což je zánět mozku.

Ženy ve věku kdy se stávají matkami by si rovněž měly být jisty, že jsou imunizované proti zarděnkám (German measles) - nemoci, která může způsobit vážné poruchy porodu.

Samozřejmě chcete pro klid mysli vědět, že vy a vaše rodina po celý rok je proti nemocem chráněna.

Ale nejvhodnější doba podniknout účinné kroky a zaručit si imunizaci je listopad, měsíc uvědoměle imunizace.

Poněvadž jste proto, požádejte svého lékaře nebo zdravotní středisko o výtisk nového ontarijského imunizačního programu.

Udržujme Ontario zdravé

Vláda Ontaria - usluhující lidem pomoci

Ontario

Dennis Timbrell,
Minister of
Health

William Davis, Premier

Kennedy Travel Bureau Ltd.

424 BLOOR STREET WEST* TORONTO, ONT.

NAVŠTĚVY PŘÍBUZNÝCH

Z ČESKOSLOVENSKA A CESTOVÁNÍ

KAMKOLIV NA SVĚTĚ

VÁM VYBAVÍME

K VAŠI SPOKOJENOSTI

Volejte nebo pište
(416) 921-8945
921-3721

Dana Nobavica
Manager

Sumaři pod pendrekem.

Hrají a zpívají "ŠIBENÍČNÍCI"

Texty písní napsal známý satyrik Jára Meců.

Gramodeska bude na trhu v polovině srpce t.r. - Cena včetně poštovného: USA - 8.00\$ US; Canada - 9.20\$ Can.; Evropa a Austrálie - 9.70\$ Can.

Letecky: USA - 9.20\$ US.; Evropa a Austrálie - 10.70\$ Can.

Objednávku vyplíte strojem nebo čitelně hůlkovým písmem na níže uvedenou adresu:

MORAVIA PRESS LTD.,
2098 Dundas St. W., Toronto, Ontario, Canada M6R 1W9

Jméno:

Adresa:

Stát: Pošt. kód:

Objednávám: gramodesku (ky) a příkládám šek na

US.\$ (Can. \$)

podpis

naše hlasy

Publishing & Printing by:

Vydává a tiskne: MORAVIA PRESS LTD.

Editor in Chief:

Šéf-redaktor: MILO KOMÍNEK

Address:

Adresa: 2098 Dundas Street west, Toronto, Ont.
Canada M6R 1W9

Telephone: (416) 533-4242

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ:

Kanada \$9.00, U.S.A. \$ 10.00, všechny zámořské státy
lodní poštou \$ 12.00.

Leteckoupoštou: U.S.A. \$ 13.00, všechny zámořské
státy \$ 18.00.